

Razmišljanja o Assisiju

27. oktobra so se predstavniki skoraj vseh svetovnih veroizpovedi zbrali v Assisiju, da bi skupno molili za mir. Bilo je to edinstveno srečanje, ki je imelo velik odmev v svetu. Skupno s papežem so pozvali vse vojskujoče se narode, naj prenehajo z boji. Večina vlad in oboroženih skupin se je temu pozivu odzvala in oklicala 24-urno premirje. Potekale so molitve v vseh cblikah in jezikih, vse prisotne je povezovala ena sama težnja: težnja po miru, ljubezni.

Kar se je dogajalo v Assisiju pa ne sme biti samo dogodek, na katerega bomo ohranili lep spomin. Če se bo namreč to zgodilo, bo srečanje med predstavniki različnih veroizpovedi ostalo le simbolična gesta brez vsake pozitivne posledice. Pomislimo samo na to, kar se dogaja v Libanonu, kjer vlada hudo sovražstvo med kristjani in muslimani. Se hujša pa je situacija na Severnem Irskem, kjer se sami kristja-

ni koljejo med sabo. V teh krajih ni še izginito mračno vzdušje verskih vojn, ki so se uradno končale pred več kot tristo leti, dejansko pa se nadaljujejo tudi v atomskem veku!

V večini primerov ostane beseda »mir« dejansko samo beseda, brez nikakršnega pomena. Ali vlada med Slovenci in Italijani v Trstu mir? Nasprotno! Prav v soboto, 8. novembra, smo bili priča ponovnemu protislovenskemu izbruhu s strani tržaških neofašistov. Priznam, da je tudi mene večkrat zgrabila skušnjava, da bi te ljudi počakal zvečer za kakim ovinkom in jih pošteno premikastil. Tako pa ne bi rešil ničesar, povzročil bi samo še hujšo napetost med tu živečima narodoma. Žalostno je dejstvo, da prav v Trstu, ki ima odlične pogoje za gradnjo miru (saj je tu prisotnih več različnih narodov in veroizpovedi), vlada taka mržnja.

Poleg težkih odnosov med Slovenci in Italijani ni soglasja niti med Sloven-

ci samimi. Hočeš nočeš smo še vedno razdeljeni na »bele« in »rdeče«. Drug drugemu si očitamo, da smo »komunistična drhal«, »ubijalci«, ali pa da smo »domači izdajalci«, »kolaboracionisti« in »vojni zločinci«. Pot do tako imenovane »narodne sprave« je še dolga, nanjo pa moramo stopiti vsi Slovenci, ne glede na politično prepričanje, svetovni nazor ali kaj drugega.

To velja tudi za vse druge narode na svetu. Ne delajmo si utvar, da bodo ta problem rešile naše vlade, kajti zanje je mir podrejen višjim državnim in političnim koristim. Za mir si morajo prizadevati vsi ljudje na zemlji in ne samo redki posamezniki ali predstavniki različnih veroizpovedi, ki so v Assisiju skupno molili za mir.

Kot že rečeno, brez skupnega prizadevanja bo od dogodkov, podobnih temu v Assisiju, ostal le spomin.

IVAN ŽERJAL

ŠTUDENT NAJ BO

Pozdravljena slovenska študentka in študent! Pozdravljena v družbi tistih, ki iščejo znanja in resnice, v občestvu onih, ki želijo znanje povezovati z Ljubenzijo in Resnico s služenjem!

Z odločitvijo za pot osebnega uresničevanja sta se odločila za pot slovenskega razumnika. Bojimo se, da sta prišla na univerzo usmerjena bolj v trenutek kot v dobo, brez znanja mrtvih jezikov, ki so nam še živo govorili, brez pravega razgleda nad človekom.

Zamahnjata čez skušnjavo lahke poti in trkajta na vrata, ki jih pred vama ne bodo odpirali, sprašujta in raziskujta, da bosta prišla do novih spoznanj, do resnice, ki bo vajin prispevek. Vajina stroka naj bo stržen zanima-

nja, vendar odstirajta ob tem različna obzorja duha. Posvetita se zgodovini, da bosta razumela, zakaj je tako in ne drugače, kakšne so izkušnje človeka v boju za drugačnost. Posebej se posvetita zgodovini svojega naroda, da vaju ne bo strah ne sram zaradi njegove maloštevilčnosti, da bosta lahko s polno zavestjo sprejela njegova najdenja in njegove tudi krvave zablode. Študirajta naše velike može od Trubarja, Slomška, Barage do Kreka, Gosarja, Šolarja in Kocbe'la, stopita h Gospe Sveti, pomolita na Višarjah in na Stari Gori, da se bosta s teh razgledišč seznanila s krvavenjem na naših mejah.

Učita se slovenščine v tem računalniško amerkariziranem sve-

tu. Stopita v Benečijo, v Režijo, pogučajta se z ljudmi v Prekmurju, zapojta z Rožanci in zaplešita z Ziljami, mehčajta se med Belokranjci, poskusita tokaj med Brici — vse te odrastke slovenščine užijta.

Ne osamita se v že postani individualizem ali zasebnitvo. Iščita in ustvarjajta občestvo — da bosta lažje vztrajala, da bosta druge bogatila, da bosta preverjala, do česar sta prišla.

In pišita, za božjo voljo! Izrazita se o stvarih, ki vaju in nas težijo, z vizijo in koncepti na dan. S kritiko po gnilem, z dejanjem za dobro. Nihče se ne more izraziti namesto vaju.

Duh veje — in pax vobiscum!

LOJZE PETERLE
Tretji dan, oktober 1986

30-letnica vstaje na Madžarskem

Letos poteka 30 let, odkar se je madžarsko ljudstvo uprlo osovraženi Rakošijevi stalinistični diktaturi in poklicalo na oblast Imreja Nagyja, ki je zopet uvedel večstrankarski sistem ter proglasil izstop Madžarske iz Varšavskega pakta. Sovjetska zveza, v kateri je bil v polnem teku proces destalinizacije, pa se ni mogla sprijazniti z dejstvom, da bo izgubila vpliv nad svojimi satelitskimi državami, če ne bo pravočasno reagirala. Rdeča armada je torej vdrla na madžarsko ozemlje in 4. novembra je bilo vstaje praktično konec, čeprav so se nekatere enote, po večini sestavljene iz delavcev, borile do polovice januarja leta 1957. Na oblast je prišel Janoš Kadar, ki je pod Rakošijem bil aretiran in mučen s strani stalinistov. Kadar je še danes na čelu madžarske komunistične partije in države.

Kako pa po 30 letih gledajo ljudje na to revolucijo? Nedvomno je za seboj pustila tudi nekaj pozitivnih posledic, saj slovi dandanes Madžarska kot najbolj »svobodna« in »bogata« država sovjetskega bloka. Če pa vprašaš kakega Madžara o tem, kaj pomeni zanj vstaja iz leta 1956, ti bo odgovoril, da je bila to »kontrarevolucionarna zarota sovražnikov ljudstva« ali kaj podobnega, na skritem pa bo večina Madžarov proglašala Nagyja, generala Ma'eterja in druge voditelje upora za junake. Zanimivo pa je dejstvo, da se za to obdobje zanimajo predvsem mladi, katere so učili, da je bila vstaja »zločinsko dejanje«. Če pa se ozremo za 30 let nazaj, bomo videli, da je prav mladina pričela z demonstracijami. Bili so to študentje, intelektualci, ki so upali, da jim bo uspelo ustvariti nov tip socializma. Kako so se ušтели! Rdeča armada je v nekaj dneh v krvi zadušila upor,

Danes si Kadarjev režim prizadeva, da bi ljudje pozabili na to tragedijo. Toda še dandanes nešteto ljudi hodi na grobove svojcev, ki so izgubili življenje v tistih dneh. Ne bodo zlahka pozabili, pa čeprav vlada v državi relativna »svoboda« in so trgovine polne blaga, ki ga v drugih državah vzhodnega bloka zlepa ne najdeš.

Ivan Žerjal

Srečanje s koroško mladino

V soboto, 18. oktobra, je bilo v Marjinem domu pri Sv. Ivanu v Trstu srečanje s predstavniki Katoliške mladine in Koroške dijaške zveze. Korošce sta gostila Slovenski kulturni klub in Slovenska zamejska skavtska organizacija. Srečanje je bilo prirejeno v sklopu Koroških kulturnih dni na Primorskem.

Po uvodnih pozdravnih besedah so predstavniki Slovenskega kulturnega kluba v glavnih obrisih prikazali delovanje kluba ter se še posebej zaustavili pri literarnem, likovnem in gledališkem krožku. Za njimi pa so tudi predstavniki tržaškega dela Slovenske zamejske skavtske organizacije predstavili pomen in cilje svoje organizacije.

Sledila je diskusija, med katero so Korošci in Tržačani ugotavljali podobne težave, kot so neredni obiski na sestankih ali pa premalo zanimanja za kulturne in sploh aktualne probleme. Veliko uspeha pa imajo seveda razne plesne in družabne prireditve ali pa kake športne tekme. Sprožili so tudi pogovor o vprašanju odnosa z državo, v

kateri živijo. Pogovor se je dotaknil tudi vprašanja šole. Pri tem so koroški sovrstniki zvedeli, da imamo v Italiji svoje vrtnice, osnovne, srednje in višje šole s slovenskim učnim jezikom, poleg tega pa tudi svoje gledališče. Za mnoge je bilo to nekaj novega. Na Koroškem imajo namreč dvojezični pouk, kar pomeni, da poteka pouk delno v nemškem delno pa v slovenskem jeziku. Dodali so, da so s takim sistemom zadovoljni, saj se na ta način skupno z nemško govorečimi Avstrijci spopadajo s problemom o medsebojnem razumevanju in sprejemanju. Obenem pa je na ta način tudi slovenska manjšina na Koroškem manj skrita in tako bolj v zavesti vseh ljudi. Na splošno se z nemško mladino razumejo, razen z nekaterimi posamezniki, kar se dogaja tudi pri nas.

To vseskozi zanimivo in koristno srečanje pa smo končali s koncertom in plesom ob simpatični pop glasbi skupine DO IT s Koroške.

Kristina Martelanc

Deželna seja mladinske sekcije Slovenske skupnosti

Pred kratkim je bila v Jamljah deželna seja mladinske sekcije Ssk. Prisotni so najprej naredili obračun dosedanjega dela, ki je bilo dokaj pestro in uspešno na vseh poljih, kjer deluje Ms Ssk. Poleg običajnega zamejskega političnega delovanja je imela MsSsk v delovnem letu 1985-86 vrsto stikov z nekaterimi evropskimi narodnimi manjšinami, kot npr. s predstavniki nemške manjšine, ki živi na Danskem, z mladinskimi predstavniki katalonske manjšine na kongresu v Barceloni, z Retoromani v Švici ter seveda z mladimi koroškimi Slovenci. Poleg vsega tega pa je MsSsk okrepila tudi stike z Zvezo Socialistične Mladine Slovenije.

Prisotni so nato razpravljali o stalnih stikih, ki jih ima MsSsk z o'ga izacijo Mladinskih Evropskih Narodnostnih Skupnosti ter o aktivnem sodelovanju v njenem glasilu Fruhling-Pomlad, prvič pa se bo MsSsk predstavila tudi na radijski postaji nemške manjšine v Franciji.

Velik poudarek je bil nato namenjen sodelovanju z Mladinskim odborom SK GZ v okviru priprav na Festival narodnih manjšin v Trstu.

Po večmesečnem delu so nekateri člani MsSsk predstavili prisotnim dokončno vsebino brošure, ki bo s'uzila vsem tistim, ki bi si želeli zamenjati poitalijančene priimke in imena v izvorno slovensko obliko. Brošuro bo MsSsk natisnila v več izvodih in jo bo nato predstavila širši javnosti.

Zadnja točka seje je bila posvečena načrtom v bližnji prihodnosti; delovanje sekcije se bo v tem novem delovnem letu osredotočilo predvsem na tri točke in sicer: okrepiti stike s slovensko mladino iz Kanalske doline in Beneške Slovenije; seznaniti politične mladinske sekcije strank, ki delujejo na deželni ravni, z našo stvarnostjo; organizirati notranje politične seminarje in informativne sestanke s slovensko zamejsko mladino.

Mladinska sekcija
Slovenske skupnosti

RAST, mladinska priloga Mladike - 1986. Pripravlja uredniški odbor mladih. Tisk Graphart, Trst, november 1986. To številko je uredil Ivan Žerjal.

Nekaj misli o špricanju pouka

S skupino prijateljev smo se pogovorili o tistih odsotnostih pri pouku, ki jih označujemo s pojmom »špricanje pouka« ali s izrazom, ki je udomačen na naših šolah delati »lipe«.

Gre za pojav, ki je v nekaterih primerih precej hud, v zadnjih letih znatno manj pogost kot v preteklih, vendar še vedno prisoten tudi na naših šolah. Dejstvo je, da lahko ta »bolezen« napade posameznika, lahko pa tudi razred kot celoto in v teh primerih je razumljivo, da nastrada celoten pouk, saj postane delo v razredu, kjer je veliko odsotnosti zelo neenotno, poglobljanje snovi skoraj nemogoče, utrjevanja ni, uspehi pa so slabši tako za tiste, ki so bili odsotni, kot tudi za one, ki so vztrajali in bili prisotni.

Poleg vsega je potrebno opozoriti na dejstvo, da ne poznamo samo špricanja tistih, ki se na poti v šolo odločijo za »lipado« in o tem seveda doma ne povejo nič. Mnogi, posebno dekleta, pod tako ali drugačno pretvezo enostavno ostanejo doma in so torej celo krita, ob mogočih »kontrolnih telefonskih pozivih« s strani šole.

Logično je, da zaradi »špricanja« vzdušje v samem razredu ni najboljšo, saj so zaradi odsotnosti nekaterih prisotni tisti, ki ne samo poslušajo bolj ali manj jedke in zagrenjene priče profesorjev, ampak se seveda tudi poveča možnost, da jih doleti spraševanje na dan, ko bi po predvidevanjih moral biti sprašan odsotni.

Poglejmo torej kaj mislijo nekateri dijaki naših višjih srednjih šol o tem pojavu. Njihova imena so uredništvu znana, da ne bi ustvarjali nepotrebnih pripomb na njihov račun, pa jih bomo označili le z začetnimi črkami njihovih lastnih imen.

I. »Špricanje pouka je vsekakor hud pojav, ki je pogost posebno med dijaki višjih srednjih šol. Na nižji srednji šoli se dijaki še bojijo ukrepov profesorjev in staršev in zato skoraj ne pride do odsotnosti, ki jim ne bi bile razlog bolezni ali drugi tehtni razlogi. Ko ti dijaki prestopijo na višjo šolo, se tu znajdejo v novem okolju, kjer so obiskovalci zadnjih razredov skoraj odrasli ljudje, to so fantje in dekleta, ki si marsikdaj privoščijo »špricanje« pouka. Tako imenujemo to šolsko bolezen, ki se je razpasla s pridobivanjem določene svobode s strani dijakov. Mislim, da je težko najti rešitev za ta pojav. Tudi na delovnih mestih se večkrat pojavljajo podobne stvari, po televiziji slišimo ali smo slišali govoriti o odsotnostih, celo v parlamentu. Vendar so odsotnosti na delu precej drugačne. Ukrepi so lahko tudi zelo drastični in od-

ločilni za vsakega človeka. Prav zato je pojav drugačen.«

A. »Vsakomur se kdaj zgodi ali se je zgodilo, da se zlaže in reče, da je bil bolan ali da se je počutil slabo in ni naredil naloge ali se učil, vendar mislim, da je v bistvu »špricanje« nesmiselno, saj je dolgoročno gledano nekoristno. Zelo težko je namreč nadomestiti izgubljeni čas in težko je slediti snovi, brez profesorjeve razlage, ko gre recimo za težje razumljive predmete kot sta matematika, fizika ali kaj podobnega. Zato ne morem sprejeti, še posebej ne, sistematičnega, organiziranega »špricanja«. Seveda, načelno gledano pa ni razlike med redkim ali pogostim »špricanjem«, hočem reči, da se mi zdi nesmisel točno določiti meje, po katerih je učinek na oceno izvedenja katastrofalen. Stevilo neopravičenih ur, ki dajo oceno 7, (kar pomeni opraviti vse izpite v jesenskem roku! op. ur.) je namreč težko določljiva stvar, saj bi moral človek upoštevati razne kriterije.«

S. »Priznati moram, da mi je ta pojem — »špricanje«, oziroma »lipiranje« — velikokrat šinil po glavi, večkrat sem ga izgovoril in tudi udeležil. Delati »lipe« mi je bilo v zabavo, saj sem tako v veseli družbi sošolcev (skoraj nikoli ne špričaš sam) odšel po mestu, se zabaval v Stocku, se smejal kot norec ob smešnih frazah in pripombah svojih »kolegov« in zviška gledal in se smejal sošolcem, ki so se vestno učili in obiskovali pouk. Vendar... »Spričal« sem na dan spraševanja, pisanja »tihih« ali šolskih nalog, ob dnevih brezdelja, drugače pa sem se, še posebej ob lepem vremenu, sprehajal po Barokvljah.

Sicer pa bi se moral takih in podobnih dejanj sramovati. Tako je! Šolo, oz. študij na tej ali drugi šoli, smo študentje sami izbrali, glede na naše veselje ali potrebo. Zato bi se morali odgovorno obnašati in se vestno pripravljati dan za dnem in ne »špekulirati«, niti toliko kot jaz, ki še vedno, čeprav se zavedam nesmisla, občasno manjkam pri pouku, da ne govorim o tistih, ki strateško manjkajo in načrtno pripravljajo svoja opravčila.

Kot zgled bi morali jemati boljše dijake, ne pa slabše, a žal ima naš dijaški strah velike oči.«

M. »Predvsem mislim, da je »špricanje« nepošteno do sošolcev, ki vestno in redno hodijo v šolo in so torej vedno v »nevarnosti«, da jih kako spraševanje ali »tihanjava« preseneti. Po-

meni pa tudi neodgovorno izogibanje svojim dolžnostim, kar se mi spet ne zdi moško dejanje. Ne glede na to, kako lahko tako sistematično »špricanje«, recimo polovice razreda, pogojuje odnose s profesorji, njihovo slabo voljo, malodušje, razočaranje nad razredom, kar se potem seveda »maščuje« nad vsem razredom. Včasih lahko razumem, da je »špricanje«, gledano s človeškega vidika »nujno«, vendar sem prav tako prepričan, da ni nujno, ko bi ti ljudje bili malo bolj odgovorni, predvsem do samih sebe.«

D. »Lipe«, no, ne rečem, večkrat sem se zabaval, a žal tudi dolgočasil, tako da sem obžaloval, da nisem v šoli. Človek si lahko samo predstavlja, kako dolgočasno je sedeti v Stocku in vse ljubo jutro igrati karte. Koliko najrazličnejših iger sem se tam naučil... Če danes kdaj »špričam«, seveda ne ostanem doma, saj bi me doma »polomili«, grem raje v knjižnico, najraje v italijansko, v katero ne zahaja toliko slovenskih profesorjev. Tam je mir in lahko nekaj delam, tako vsaj ne zapravim popolnoma jutra. Četudi vem, da nima smisla, v skušnjavi vedno zmaga »špricanje«, tako je pač...«

T. »Mislim, da gre za nekaj nedopustnega. Če je res, da je učenje naše delo, potem si ne morem predstavljati načrtnega in širokopoteznega špricanja nekaterih mojih sošolcev in sošolk. Se posebno me motijo tisti, ki enostavno ostanejo doma, ker jih domači zagovarjajo, to se mi zdi res višek nesramnosti. Sama skušam biti vedno prisotna, četudi kakšen glavobolček, ki bi ga lahko prebolela v razredu, »zdravim« doma.«

L. »Špricanje se mi najprej zdi škodljivo za tiste, ki špričajo, potem pa se mi tudi ne zdi »fer« do drugih sošolcev. Znana je situacija razreda, ko smo v 6-8 na 15. Teh 6-8 pa seveda postane »žrtev«. Vsekakor radikalne rešitve ne vidim. Špricalo se je pred 100 leti (verjetno od kar svet pozna šolo kot ustanovo), šprica se danes in gotovo bodo špricali tudi v naslednjih letih. To je moč »vzgoje«...«

Teh nekaj mnenj, ki smo jih mimo-grede in nesistematično zbrali med nekaterimi dijaki in dijakinjami, mislimo, da dovolj značilno kaže na ta pojav. Ob začetku šolskega leta se zdi skoraj nujno in potrebno pisati o tem. Gre za vprašanje, ki botruje učenju mnogih medoletnih počitnicami, ne glede na to, da hromi in slabša nivo dela med letom v razredih.

Samo dva stavka o latinščini

Odličnjaka na slovenski višji srednji šoli smo zaprosili za »dva stavka« o pouku latinščine. Prošnjo je vzel dobesedno in nam poslal — dva stavka. Tu sta.

Ne glede na to, kar se zadnje čase govori v zvezi z vprašanjem ohranitve ali odprave pouka latinskega jezika, v smislu, da se bo dijak, ob spoprijemu z vsemi novostmi in inovacijami, ki naj bi jih uveljavila reforma višjih srednjih šol, moral odločiti tudi za smer, ki bi mu bolj odgovarjala, od katerih bodo nekatere ohranile tudi pouk klasičnih jezikov, lahko že sedaj, po raznih usmerjevalnih predavanjih, televizijskih oddajah in mnenjih strokovno podkovanih ljudi, ki se v šolskem in izobraževalnem svetu dnevno srečujejo z vprašanjem študija, metodami pridobivanja informacij in znanja ter načini logičnega operiranja z miselnimi kategorijami, torej z najprimernejšimi oblikami možganske asimilacije najrazličnejših postopkov in sistemov, ugotavljamo, da lahko učenje tako zapletenega jezika, kot je latinski, pripomore k navašanju dijakovih možganskih logičnih operacij v določeno operativno zmožnost, ki mu bo omogočala bolj racionalno, intenzivno in obenem manj zahtevno učenje.

Osebnostno ne vem, če ta trditev velja, moram pa upoštevati izkušnje teh, ki so to metodo dali skozi in ugotavljali njene učinke na lastni koži, lahko pa tudi iz lastnih izkušenj povem, da je pouk latinščine terjal večkrat le preveč časa in napora, ki bi jih dijak morda uporabil za osebno poglobitev in napredovanje na kakšnem drugem, zanimivejšem in verjetno prav zato bolj uporabnem področju.

Peter Klinc: PIŠCANGI

Vtisi bivše študentke o mednarodnem zavodu v Devinu

Dogodek, ki se ga vsak študent mednarodnega zavoda v Devinu dobro spominja, je gotovo sprejemni izpit. Osebnost se mi je zdel ta »uvodni dogodek« kot nekaj, kar sloni na precej skrivnostnih kriterijih. Seveda sem kasneje izvedela, kateri so, čeprav iz leta v leto spreminjajo in izpopolnjujejo način preverjanja določenih »sposobnosti« kandidatov. To je posebno važno za selekcijo italijanskih študentov, ki v vedno večjem številu predstavljajo prošnje za vpis. Prav zaradi tega so že lani organizirali v Italiji krajevne preselekcije in šele nato pravo selekcijo v Rimu.

Prvi rekvizit, ki ga zavod zahteva, je vsekakor dober (ne vedno odlični!) šolski uspeh; veselje do študija in, kar je še posebej važno, samodisciplina v študiju pa sta po mojem mnenju še pomembnejša. V zavodu je pouk tako organiziran, da profesor ne priganja dijakov k vsakodnevemu študiju, ampak se morajo sami spraviti na delo. V tem pogledu je zavod vsekakor kritersten trening za kasnejši univerzitetni študij.

Druga značilnost tipičnega študenta pa je mnogo bolj obširna: sem spadajo odprtost študenta do različnih kultur in navad, veselje do razgibanega socialnega življenja, zanimanje za raznovrstne aktivnosti in športne panoge te podobno.

V glavnem skuša komisija na sprejemnem izpitu ugotoviti prav ti dve osnovni značilnosti: s pismeno vajo iz tujega jezika in matematike (to so lani prvič uvedli v Italiji) ter s kolokvijem.

A to je le prva težava, s katero se »mednarodni študent« ubada ...

Večkrat se mi zgodi, da me kdo vpraša: »Po kolikem času pa si se vživela v življenje takega mednarodnega zavoda?« in s sorazmerno lahkoto odgovorim, da je to trajalo le nekaj tednov, če že ne mesecev. Toda na vprašanje, ki mi ga ni sicer še nihče postavil in si ga najraje ne bi niti jaz: »Koliko časa pa misliš, da bo trajal nasprotni prehod: ponovno vživetje v življenje izven zavoda?«, vem, da bi odgovorila: »Celo življenje.«

To je misel, ki me hkrati bolešno in veselo spremlja od prvega dne po odhodu iz Devina. Le-ta je tudi bistveno vplivala na moj odnos z okoljem, znanci in prijatelji po povratku v Trst.

Eden izmed glavnih naukov zavoda je razumevanje med narodi, ki bi ga v človekovem vsakdanjem življenju lahko imenovali tudi razumevanje in strpnost do bližnjega. To je gotovo najtežja naloga, ki mi jo je dalo to dveletno izkušstvo v zavodu. Seveda je bilo dosti lažje izvrševati to »poslanstvo« v zavodu samem, kjer so bili vsi nekako usmerjeni v to. Pravzaprav je to poslanstvo za mladega, še neformiranega najstnika lahko dvorezen meč. Paziti moramo

namreč, da kljub razumevanju in strpnosti ohranimo neke svoje ideale in vrline. Naše življenje ne sme biti ogroženo od strpnosti do bližnjega — to je recimo ena izmed nevarnosti, ki preti-jo vsakemu študentu. V zavodu se namreč ljudje brez trdnih nazorov že lažje oprejo na zgrešene vrline. V tem je življenje v zavodu za mladega človeka pravcata preizkušnja.

Še teže pa je ta nauk strpnosti in razumevanja izvrševati izven okrilja zavoda, kjer se mlad človek znajde sam sredi večkrat brezbrizne množice. V taki situaciji se navadno čuti čisto nemočnega, saj se sooča s predsodki in idejami, ki so globoko ukoreninjene v družbi in v posameznikih samih, proti katerim ni mogoče storiti skoraj ničesar. Zato je po mojem mnenju največja težava za »mednarodnega študenta« prav ponovna vključitev v »narodno«, domače življenje. Občutek imam, da meni to še dolgo ne bo uspelo v celoti. Do tedaj ... see ya!

Bivša študentka

ANA LOKATOS

Noč

Noč,
v temi je tvoja moč!
v tebe zazrem se iščoč
odrešenja.

Občutek krivde me žgoč
navdal je.

In pred teboj,
te noč,
nebogljenja diham
v svojo veliko nemoč.

Sem človek
in polno je mamljivih kač,
v mladosti moji
kot Eva sem nesreč kovač.

O noč!
Temine si moč!

Reši tesnobe me,
daj mi poguma.
Glej,
iz srca prižigam nešteto sveč,
da lunin sij v temo bleščeč
pred njimi izgubi svoj žar.

Teh tisoč sveč
je zate, noč;
zate — odrešenja moč.